

BKK AS Postboks 7050, 5020 Bergen

Til
Statnett AS
firmapost@statnett.no
torkil.bardsgjerde@statnett.no

Deres ref.: Høringsnotat – Ny tariffmodell
Vår ref.: 1065-489098662-2090

Dato: 11.04.2025

BKKs høringsinnspill til ny tariffmodell

Vi viser til Statnetts høringsnotat med forslag til ny tariffmodell av 13. februar 2025.

Statnett viser til et høyt belastet transmisjonsnett og køordninger som følge av forespørsler om strømtilknytning fra nye industriaktører og utvidet effektbehov hos eksisterende kunder. Det er planer både om å bygge nytt nett og øke kapasitetsutnyttelsene i til strømmettet. Med forslagene til ny tariffmodell ønsker Statnett å tilrettelegge for en mer kostnadseffektiv utnyttelse av dagens transmisjonsnett og for utvikling av fremtidens nett, samtidig som tariffkostnadene fordeles etter objektive og ikke-diskriminerende kriterier.

Generelle kommentarer fra BKK

Generelt mener vi at Statnetts i større grad skulle synliggjort konsekvensene for de enkelte aktørene som berøres av forslagene i høringsnotatet.

BKK er positiv til at Statnett foreslår endringer i tariffmodellen som motiverer forbrukskunder til å tilgjengeliggjøre mer fleksibelt forbruk, siden dette tilrettelegger for en bedre utnyttelse av strømmettet. Vi mener likevel det bør være flere alternativer enn å delta i fleksibilitetsmarkedet til å oppnå tariffrabatt. Nett kunder som ikke kvalifiserer til et fleksibilitetsmarked, men som har grader av fleksibelt forbruk, bør også gis insentiver til å justere forbruket i anstrengte situasjoner i kraftsystemet.

BKK er enig med Statnett om at prosessene og regelverket rundt nye effektforespørsler bør strammes inn og gjøres enklere, deriblant forenkling av regelverket knyttet til anleggsbidrag. Samtidig er vi svært skeptiske til at kunder som etterspør nettilknytning eller mer effekt på generelt grunnlag skal betale for å stå i kø, det bør utredes andre virkemidler som bidrar til at kunder med en urealistiske forespørsler ikke opptar plass i køen. Dette er områder som vi mener at Statnett ikke har forskriftskompetanse på og at andre myndighetsorganer som RME skal lede an høringer på dette området. Som nettselskaper, med monopol, må vi se til at vi ikke er et hinder for ønsket utvikling, men er en aktør som bidrar til bærekraftige og samfunnsrasjonelle løsninger.

Når det gjelder å fordele tariffkostnadene etter mer objektive og ikke-diskriminerende kriterier støtter BKK forslagene om å øke bidraget fra balanseansvarlige og produsenter. Kostnader knyttet til ubalanser har vært stigende og produsentene har nytte av strømmettet på samme måte som forbrukerne, også som følge av utveksling/salg av kraft over landegrensene.

BKKs kommentarer til de enkelte forslagene

Statnett foreslår følgende forslag til endringer, med ikrafttredelse fra 2026. Dette er forslag som ikke vil kreve forskriftsendringer:

- Innføre et **kapasitetsledd** der kundene også faktureres basert på maksimalt uttak. Det foreslås en tariffpris på 100 000 kr/MW. Formålet er å bidra til en mer effektiv utvikling av nettet.

BKK støtter forslaget om også å tariffere kunder basert på maksimalt uttak. I dagens tariffmodell er det kun forbruket i transmisjonsnettets toppplasttime som er med i grunnlaget for fastleddet i tarifferingen. Ved å innføre tariffing for maksimalt uttak, gjerne basert på månedlige effektopper, vil forbrukskundene få sterkere insentiver til generelt å begrense effektoppene, og på den måten bidra til et mindre anstrengt strømnnett utover tidspunktet for toppplasttiden. For at dette forslaget også skal treffe godt i utvekslingspunktene mot regionale nettselskaper forutsetter dette at tariffprinsippet videreføres til kunder i regionalnettet.

Når det gjelder forslag om hvor stor andel kapasitetsleddet skal være av tariffgrunnlaget, mener BKK at den gjerne kan være større enn den foreslåtte andelen.

- Innføre **krav om deltagelse i reservemarkedet** for å motta industritariff/rabatt.

BKK er positiv til at forbrukskunder gis insentiver til å bidra med fleksibelt forbruk i kraftsystemet. Forslaget om at kunder som skal motta industritariff/rabatt må delta i reservemarkedet fanger opp en del av den fleksibiliteten som ligger hos forbrukskundene. I tillegg mener vi at nettkunder som ikke kvalifiserer til et fleksibilitetsmarked, men som har ulike grader av fleksibelt forbruk, også bør gis insentiver til å justere forbruket i anstrengte situasjoner i kraftsystemet.

BKK mener derfor at Statnett bør vurderes flere alternative rabattordninger i tillegg til kravet om å delta i reservemarkedet, slik at kraftsystemet får tilgang til enda mer fleksibelt forbruk.

Samtidig mener vi at Statnett må balansere endring i tariffmodellen opp mot forbrukskundenes behov for stabile rammevilkår og mulighet muligheter til å tilpasse seg over tid, og bør vurdere gradvis innføring/styrking av foreslåtte endring.

- **Økt bidrag fra balanseansvarlige aktører**

BKK støtter forslagene om å øke tariffbidraget fra balanseansvarlige. Kostnader knyttet til ubalanser har vært stigende de siste årene og BKK mener det er rimelig at de balanseansvarlige bidrar mer med å dekke disse kostnadene.

Videre fremmer Statnett en rekke forslag som vil kreve forskriftsendring og foreslår at det jobbes videre med å se på følgende områder:

- Statnett ønsker en revisjon av energileddet i tariffen

BKK støtter forslaget om å revidere metodene for hvordan energibruk tarifferes i transmisjonsnettet. Slik energileddet er i dag, mener vi at det ikke gir gode lokaliseringssignaler, da betingelsene i beregningene raskt kan endres. Vi mener også at energileddet ikke har en rettferdig kostnadsfordeling, da strømprisen i perioder er meget høy og gir for kraftig prising av energileddet.

BKK AS Postboks 7050, 5020 Bergen

- Statnett vurderer å innføre en **reservasjonstariff** som har fått reservert kapasitet i dagens eller fremtidens strømmnett.

BKK er meget skeptisk til at det innfører en reservasjonstariff for kunder som står i tilknytningskø. Formålet med en reservasjonstariff er slik vi tolker det for å «røyke ut» de prosjektene som ikke er realistiske eller modne nok. Dette kan gjøres på andre måter, blant annet ved eksisterende ordninger med å kreve dekking av utredningskostnader, og forskudd på anleggsbidrag. I tillegg er dialog med kundene og krav om modenhetsvurderinger med på å sikre at køen består av modne og realistiske nettilknytninger. For en kunde som kan bli stående i tilknytningskø i 10 år, kan det være krevende å finansiere en slik ordning, da prosjektet ikke skaper inntekt før nettilknytningen blir realisert. BKK mener det er urimelig å kreve en løpende reservasjonstariff, også sett i lys av at det er nettselskapenes/strømmnettets manglende evne til å knytte til forbruket raskt som er årsak til at køen. Som nettselskaper, med monopol, må vi se til at våre tilpasninger og krav til nettkundene ikke blir et hinder for en ønsket samfunnsutvikling.

- Statnett foreslår at anleggsbidragsregelverket revideres og deriblant foreslås det at alle nye kunder skal betale anleggsbidrag, ikke bare de kundene som vurderes som utløsende for enkelttiltak. De mener videre at anleggsbidragssatsen bør være standardisert og mer forutsigbar enn i dag.

BKK støtter Statnett i at anleggsbidragsregelverket bør forenkles og at alle nye nettilknytninger/effektutvidelser skal bidra med betaling for å knytte seg til strømmettet selv om de ikke er direkte utløsende for et nettiltak. Som Statnett påpeker, har RME fått i oppdrag av Energidepartementet å utrede justeringer i anleggsbidragsregelverket og vi utdyper derfor ikke i denne sammenheng BKKs synspunkter knyttet til anleggsbidragsregelverket utover det som er gjort ovenfor.

- Statnett foreslår å revidere tariffgrunnlaget for fastleddet. Forslaget er å gå fra å justere dagens forbruk med samlokaliseringrabatten til å bruke faktisk utveksling med transmisjonsnettet som tariffgrunnlag.

BKK mener at det bør gis rabatter for å samlokalisere produksjon og forbruk da dette generelt gir lavere belastning av strømmettet og kan bidra til lavere utveksling i transmisjonsnettet ved anstrengte nettsituasjoner. Vi er usikre på hvordan Statnetts forslag om å erstatte dagens ordning med faktisk utveksling/bruk av transmisjonsnettet støtter opp under et slik lokaliseringssignal. Vi mener at det må gjøres en grundigere utredning av metode og konsekvenser før vi kan vurdere om forslaget blir en forbedring. I en slik utredning bør det også vurderes om inntekten fra produksjon i regionalnettet skal være en del av tariffgrunnlaget til transmisjonsnettet eller om den kun går inn som en del av tariffgrunnlaget i regionalnettet.

- Statnett ønsker å se på alternativer til å bruke en topplasttime i året som grunnlag for fastleddet og skisserer blant annet alternativer med å bruke flere topplasttimer i året.

BKK støtter Statnett i å utrede om det er alternativer som bedre og mer fremtidsrettet, med tanke på å utnytte og utvikle strømmettet, samtidig som en ivaretar en rettferdig fordeling. Statnett må da konkretisere forslagene mer og utrede konsekvenser ved de ulike alternativene.

- Statnett foreslår at tariffing av reaktiv effekt hensyntar innmating

BKK støtter forslaget om at innmating av reaktiv effekt må tariffes i tillegg til uttak. Dette vil gi insentiver til å installere kompenseringer der problemet oppstår, og kostnaden er lavest. Dette må da også gjelde innmating i lokalt distribusjonsnett.

BKK AS Postboks 7050, 5020 Bergen

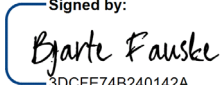
- Statnett foreslår å jobbe for økt tariffing av kraftproduksjon. I dag er tariffinga begrenset av det fastsatte taket på innmatingstariffen, nedfelt i forordning 838/201 som er innlemmet i EØS-avtalen.

BKK er enig med Statnett i at kraftprodusenter betaler mindre av kostnadene enn hva de påfører strømmettet og ser det som rimelig å øke tariffinga av kraftproduksjon.

Vennlig hilsen

BKK AS

Signed by:

A handwritten signature in black ink, reading 'Bjarte Fauske'.

3DCFE74B240142A...

Bjarte Fauske

CFO

DocuSigned by:

A handwritten signature in black ink, reading 'Mats-Eirik Elvik'.

7A6BA7AAA9394DE...

Mats-Eirik Elvik
saksbehandler